

AGENDA 21 LOCAL DE GIRONA
MEMÒRIA DESCRIPTIVA

OBJECTIU 11. BENESTAR I INTEGRACIÓ SOCIAL: COHESIÓ
SOCIAL

Elaboració inicial de la secretaria tècnica en base a la informació de que disposa l'Ajuntament de Girona.

febrer 2004

Coordinació redacció:
Agenda 21 Local de Girona
Ajuntament de Girona

INDEX:

1. ANTECEDENTS I INTRODUCCIÓ	2
2. POBLACIÓ	4
2.1. <u>Evolució i estructura de la població</u>	4
2.2. <u>Origen de la població i moviment migratori</u>	7
2.3. <u>Distribució de la renda per barris</u>	8
3. SERVEIS D'ATENCIÓ SANITÀRIA I PROMOCIÓ DE LA SALUT	10
3.1. <u>Centres d'atenció sanitària</u>	10
3.2. <u>Promoció de la Salut: l'EMPSA</u>	11
4. SERVEIS D'ATENCIÓ SOCIAL	13
4.1. <u>L'Atenció Social Primària</u>	13
4.2. <u>El Centre d'acolliment i serveis socials "La Sopa"</u>	15
4.3. <u>La Xarxa de Centres Cívics de Girona</u>	16
4.4. <u>Serveis d'inserció social a través de l'economia</u>	17
4.5. <u>Serveis específics d'atenció primària i sanitat</u>	19
4.6. <u>Ciutat i igualtat</u>	22
5. SERVEIS DE SALUBRITAT PÚBLICA	24
5.1. <u>Control sanitari d'aliments i aigües de consum</u>	24
5.2. <u>Control sanitari d'instal·lacions i activitats</u>	25
5.3. <u>Control d'animals de companyia i plagues</u>	26
6. SEGURETAT CIUTADANA	28
6.1. <u>El servei de la Policia Municipal</u>	28
6.2. <u>Accidentalitat i policia de circulació</u>	29
7. INFORMACIÓ, PARTICIPACIÓ CIUTADANA I EDUCACIÓ EN RELACIÓ A LA COHESIÓ SOCIAL	31
7.1. <u>Informació, formació i divulgació</u>	31
7.2. <u>Experiències de participació en l'àmbit de la cohesió social</u>	32
 FONTS CONSULTADES	 34
RELACIÓ MATERIAL DISPONIBLE A L'ANNEX	35

1. ANTECEDENTS I INTRODUCCIÓ.

A la *Declaració d'Objectius de l'Agenda 21 Local de Girona* es manifesta que la cohesió social és un actiu important per a qualsevol col·lectiu humà i una garantia de la sostenibilitat social, i que el desenvolupament econòmic tendeix, si no s'estableixen mesures correctores i equilibradores, a augmentar les desigualtats socials i econòmiques. Aconseguir que el creixement econòmic permeti millorar el benestar de tots els ciutadans ha d'ésser un objectiu bàsic per garantir la cohesió social i, per tant, la sostenibilitat. El benestar col·lectiu passa per garantir l'accés de tots els ciutadans als serveis bàsics: salut, educació, ocupació, accés a l'habitatge... així com per la millora i el reequilibri de tot l'espai urbà.

En aquest sentit, la *Declaració d'Objectius per a l'Agenda 21 Local de Girona* recull els següents elements clau per a l'objectiu 10, *Creixement i promoció econòmica*:

- Promoure la consolidació d'un sistema de benestar social sostenible que garanteixi uns drets bàsics per a tots els ciutadans. Col·laborar a la clarificació de les competències dels diferents nivells de l'administració pública en relació amb aquest sistema, identificant els buits i corregint-los, i també eliminant solapaments. Col·laborar en la definició d'un model de finançament d'aquest sistema que sigui sostenible a curt, mitjà i llarg termini.
- Orientar el sistema de prestacions socials al foment de l'autonomia de les persones que les empren i dur a terme una actuació integral sobre les persones que, d'una banda, optimitzi els recursos que s'hi destinen i, de l'altra, garanteixi la coherència de les accions empreses.
- Lluitar contra els mecanismes de reproducció de l'exclusió social. Mantenir i augmentar, si és possible, l'actuació adreçada als infants i adolescents en situació de risc i a les seves famílies per treballar pal·liativament quan cal, però, sobretot, preventivament amb relació als elements de risc identificats.
- Vetllar perquè el creixement econòmic produeixi impactes positius en el conjunt de la població, permeti el desenvolupament social i fomenti la cohesió de la societat promovent la inserció social a través de l'econòmica, com a element clau per a la seva consolidació.
- Fer de la concertació i la territorialització elements clau del sistema de benestar social local. Això es traduirà en la promoció de projectes integrals de desenvolupament als barris més desafavorits mitjançant un concert amb altres institucions i agents socials. Així mateix, caldrà continuar articulant territorialment i socialment la ciutat, equipant els barris perifèrics de serveis i activitats de ciutat.

En el procés d'elaboració de l'Agenda 21 Local de Girona, tal i com es detallen en la *Declaració d'Objectius de l'Agenda 21 Local de Girona*, l'Ajuntament de Girona es responsabilitza de preparar i recollir la documentació necessària per tal que es conegui la situació actual del municipi respecte a la sostenibilitat dels objectius esmentats. L'Ajuntament, recollint la proposta del Consell Municipal de Sostenibilitat en sessió de febrer de 2002, ha decidit presentar a l'avaluació d'experts tècnics externs a l'Ajuntament el conjunt de dades en relació a benestar i integració social que estan a disposició de l'Ajuntament de Girona. El document que es presenta a continuació s'inscriu en aquest procés, i és el resultat del recull de dades realitzada des de la secretaria tècnica de l'Agenda 21 Local en base a la informació de què disposa l'Ajuntament de Girona.

Antecedents. El Pla de Ciutat.

El Pla de Ciutat de Girona, aprovat l'any 1994, estableix la línia estratègica 4 destinada a "*Cohesionar i obrir socialment la ciutat*", que inclou 3 objectius, 12 subobjectius i proposa 34 mesures concretes, que es poden consultar a la pàgina web <http://www.ajuntament.gi/web/ces//documents/DocsPlaCiutat/Docu3-94-cat.doc>. Dins aquesta línia s'inclouen els següents objectius:

- 4.1. Reduir les diferències entre els barris i potenciar la vida social i cultural
- 4.2. Millorar la igualtat d'oportunitats
- 4.3. Enfortir l'activitat associativa i la participació ciutadana en els afers públics

2. POBLACIÓ

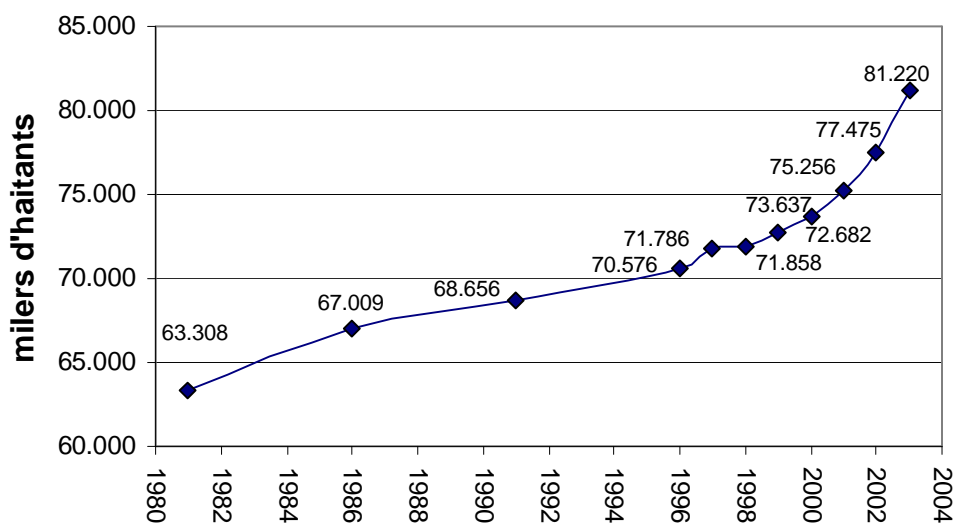
2.1 Evolució i estructura de la població.

La població empadronada al municipi de Girona era a data 5 de maig de 2003 de 82.769 persones (taula 1), i que representaria una densitat mitjana de 2.137 habitants per Km² (21,37 hab./ Ha.). La densitat de la població de Girona varia des dels més de 18.000 habitants per Km² dels barris de Can Gibert, L'Eixample i la Rodona, fins als 54 de Sant Daniel o els 426 de Pont Major-Campdorà.

Taula 1. Distribució de la població de Girona per barris segons el padró municipal (5 de maig de 2003). La distribució de districtes i seccions censals es pot observar al mapa de l'annex.

BARRI	Disctricte(Secció)	Dones	Homes	Habitants (hab/Km ²)	
Barri Vell	1(1), 4(1,2,3)	1.630	1.489	3.119	5.949
Can Gibert	3(13)	915	916	1.831	18.302
Carme-V.Alegre	1(2,3,4)	1.549	1.504	3.053	3.076
Casernes	2(7)	1.339	1.203	2.542	8.540
Devesa-Mercadal	3(1,2,3,4)	3.196	2.765	5.961	5.970
Eixample	2(1,2,3,4,5,6,8,12,13)	6.514	5.453	11.967	18.990
Font de la Pòlvora	1(5)	961	996	1.957	2.673
Germans Sàbat - Taialà	6(2,3)	1.822	1.834	3.656	4.542
La Rodona	3(5,15,16)	2.926	2.642	5.568	20.470
Montilivi	2(9,14,16,18)	2.177	2.169	4.346	3.103
Montjuic	5(1)	1.257	1.127	2.384	2.135
Palau	2(10,11,15,17,19,20)	4.538	4.276	8.814	1.756
Pedret	5(2)	328	311	639	2.293
Pont Major-Campdorà	5(3,5)	1.336	1.383	2.719	426
Sant Daniel	5(4)	332	311	643	54
Sant Narcís	3(6,7,10,12)	3.578	3.474	7.052	3.908
Sant Ponç - Domeny	6(1,4)	2.149	2.119	4.268	1.359
Santa Eugènia	3(8,9,11,14,17)	5.615	5.428	11.043	10.080
Vila-Roja	1(6)	606	601	1.207	1.003
TOTAL		42.768	40.001	82.769	2.137

Font: Ajuntament de Girona

Figura 1. Evolució de la població del municipi de Girona. Anys 1981-2003. Població referida a 1 de gener de cada any. Font: Idescat i Padró municipal

El municipi de Girona ha incrementat la seva població de manera continua (figura 1) especialment els darrers 5 anys. En el període de 15 anys entre els anys 1981 i 1996 la ciutat va guanyar 7.268 habitants (increment del 11,5%). Entre 1996 i 2003, amb només 7 anys, la ciutat ja ha guanyat 10.644 habitants (increment del 15,1%).

Tal i com s'observa a la taula 2, el fort creixement dels darrers 5 anys es deu tant a un augment del creixement natural o vegetatiu (naixements menys defuncions) que presenta una taxa superior al del global de Catalunya, com sobretot al fort creixement migratori (immigració menys emigració). Segons el Padró municipal a gener de 2003, aquest darrer any hi ha hagut a Girona una taxa de creixement natural del 4,6% i una taxa de creixement migratori del 50%, amb un increment de més de 4.000 noves persones que s'han establert a la ciutat.

Taula 2. Evolució de les taxes de creixement (%) dels darrers anys al municipi de Girona (Gi), a la comarca del Gironès (Gnès) i a Catalunya (CAT).

període	taxa de creixement natural			taxa de creixement migratori			taxa de creixement total		
	Gi	Gnès	CAT	Gi	Gnès	CAT	Gi	Gnès	CAT
1986-1991	3,18	2,52	1,5	1,76	3,26	1,23	4,94	5,78	2,73
1991-1996	3,3	2,2	0,45	2,04	2,62	0,52	5,34	4,81	0,97
1996-2001	3,66	2,61	0,68	7,1	7,66	6,72	10,76	10,27	7,4

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Taula 3. Evolució de la població als diferents barris del municipi de Girona

BARRI	1996 ¹	1999 ²	2003 ³	Var. 1996-2003 (%)
Barri Vell	2.703	2.605	3.119	15,39
Can Gibert	1.256	1.740	1.831	45,78
Carme-Vista Alegre	2.722	2.811	3.053	12,16
Casernes	1.710	1.980	2.542	48,65
Devesa-Mercadal	4.779	5.340	5.961	24,73
Eixample	11.732	11.733	11.967	2,00
Font de la Pòlvora	2.084	2.084	1.957	-6,09
Germans Sàbat - Taialà	3.142	3.414	3.656	16,36
La Rodona	4.655	4.819	5.568	19,61
Montilivi	3.798	4.141	4.346	14,43
Montjuic	2.108	2.276	2.384	13,09
Palau	6.089	7.305	8.814	44,75
Pedret	611	658	639	4,58
Pont Major-Campdorà	2.720	2.601	2.719	-0,04
Sant Daniel	625	638	643	2,88
Sant Narcís	6.111	6.161	7.052	15,40
Sant Ponç - Domeny	3.295	3.818	4.268	29,53
Santa Eugènia	8.657	9.458	11.043	27,56
Vila-Roja	1.285	1.207	1.207	-6,07

Font: Elaboració pròpia a partir de ¹(1/1/1996)IDESCAT, ²(1/1/1999) Padró municipal, ³(5/5/2003) Padró municipal

L'increment de població s'ha reflectit en la majoria de barris de la ciutat (taula 3). Només els barris de Font de la Pòlvora i Vila-Roja han perdut amb claredat habitants els darrers anys. El barri de Pont Major-Campdorà manté un nombre similar

d'habitants i la resta de barris augmenten la població. Els augments percentuals més importants es donen als barris de Can Gibert, les Casernes i Palau.

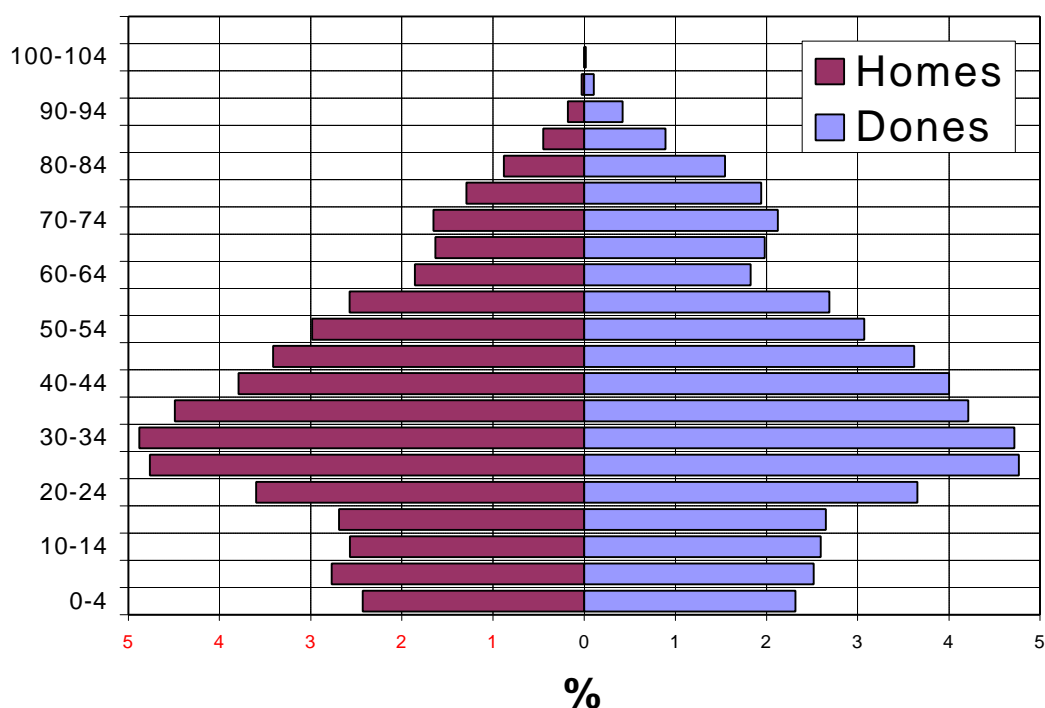
A Girona, a l'igual que la resta de Catalunya, hi ha un procés d'envelliment progressiu de la població. A l'any 2003 (5/5/2003), la població major de 64 anys representa el 15,1% del total, mentre que l'any 1981 era el 10,4%. Al mateix temps el percentatge de població de 14 anys o menor a anat disminuint fins a representar el 15,1% a l'any 2003.

Taula 4. Evolució dels percentatges de grups d'edats del municipi de Girona (Gi), de la comarca del Gironès (Gnès) i a Catalunya (CAT). Anys 1981, 1991, 1996 i 2003

Edats	1981			1991			1996			2003
	Gi	Gnès	CAT	Gi	Gnès	CAT	Gi	Gnès	CAT	Gi
0-14	27,1	25,8	24,9	20,1	19,8	17,8	16,8	16,5	14,7	15,1
15-64	62,5	62,8	64,0	65,8	65,9	67,9	68,6	68,1	69,0	69,8
>64	10,4	11,3	11,0	14,1	14,3	14,7	14,6	15,4	16,3	15,1

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya, i Padró municipal (dades de 2003, a 5 de maig)

En la piràmide d'edats (figura 2) s'observa com el grup d'edat més nombrós és el situat entre els 25 i 40 anys. La proporció entre dones i homes és similar, a excepció dels rangs d'edat superior, on hi ha una major proporció de dones. En conjunt, a 5 de maig de 2003, hi havia a Girona 42.768 dones (51,67% de la població) i 40.001 homes (48,33%).

Figura 2. Piràmide de l'estructura de la població del municipi de Girona (percentatge sobre la població total), a data de 5 de maig de 2003. Font: Ajuntament de Girona. Padró municipal.

Segons el cens de la Generalitat de Catalunya (Taula 5), hi havia a l'any 2002 un total de 3.338 persones (el 4,3% de la població total) que tenien reconeguda algun tipus de disminució permanent.

Taula 5. Persones reconegudes legalment com a disminuïdes a Girona, segons el tipus de disminució

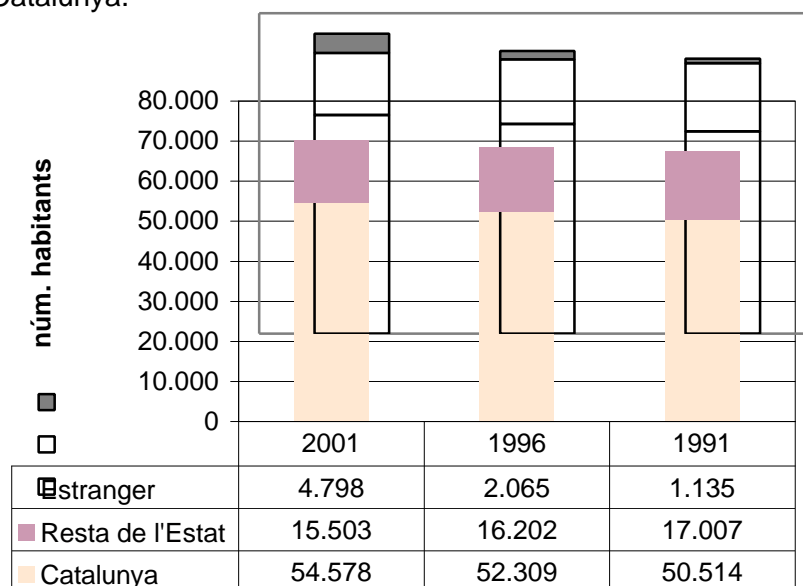
Any	Motòrics	Físics no motòrics	Visuals	Auditiu	Psíquics	Malalts mentals	No consta	Total
2002	1.272	692	206	123	581	457	7	3.338
2001	1.176	674	188	114	570	373	11	3.106
2000	1.070	648	179	108	538	268	11	2.822
1999	966	609	168	104	518	231	13	2.609
1998	927	557	156	98	490	223	37	2.488

Font: IDESCAT

2.2. Origen de la població i moviment migratori.

D'acord amb el cens de població de l'any 2001, la població de Girona nascuda a Catalunya representa el 72,9% del total, i es manté gairebé constant respecte als censos de 1996 (74,1%) i de 1991 (73,6%) (figura 3). Els nascuts a Catalunya representen el 74,4% de la població del Gironès i el 67,7% de la de Catalunya.

Entre els anys 1991 i 2001, la població de Girona nascuda a l'estranger s'ha incrementat i ha passat de representar el 1,6% a ser el 6,4% (figura 3). La proporció d'habitants nascuts a l'estranger a l'any 2001 era del 6,17% al Gironès i del 6,31% al global de Catalunya.

Figura 3. Evolució de la població de Girona segons el lloc de naixement.

Font: Web de l'Institut d'Estadística de Catalunya. Cens de població de 1991, 1996 i 2001.

Moviments migratoris recents

Al municipi de Girona, d'acord amb l'anàlisi del padró municipal realitzat per l'Unitat municipal d'anàlisi territorial (UMAT), entre els anys 1996 i 2003 es van donar 27.382 canvis de residència entre Girona i altres municipis. Exactament la meitat dels nous residents a la ciutat de Girona són dones, i la franja d'edat predominant es troba entre els 25 i 35 anys.

En conjunt, de les 11.285 altes per canvi de residència entre els anys 1996 i 2003, el 41,7% són nascuts a l'estranger, el 41,3% a Catalunya i el 17,0% a la resta de l'estat. Cal tenir present que aquests percentatges fan referència al nombre d'altes en el padró en els darrers anys (1996-2003) i no al total de residents a la ciutat.

Entre els nous residents de Girona nascuts a Catalunya, cal significar els nascuts a la ciutat de Barcelona, que representen per si sols el 11,5% del total de nous vinguts (i el 27,8% dels nascuts a Catalunya). En segon lloc en importància hi ha els nascuts en municipis que formen part de l'àrea urbana (Salt i Sant Gregori) i que representen el 4,6% del total de nous residents, els nascuts a Figueres (1,6%); i ja amb menor mesura, els nascuts a Olot, Banyoles, Palamós, Badalona, Sabadell i Anglès. Entre els nascuts a la resta de l'estat, cal destacar als procedents de la província de Granada (1,7%) –en conjunt els nascuts a les províncies andaluses representen el 6,5% del total de nous residents-, i els nascuts a Madrid (1,2%).

Entre els nascuts fora de l'Estat Espanyol, gairebé una quarta part són marroquins (que representen el 8,8% del total de nou vinguts), llavors hi ha els centre i sud-americans (Colòmbia: 3,3%, Argentina: 3,1%, Hondures: 2,8%, Equador: 2,6%), els nascuts en països de la Unió Europea, especialment de França (1,5%) i que en conjunt representen poc més del 3,5%, i els nascuts a països de l'est d'Europa (Romania: 2,0%, Ucraïna: 1,0%, Rússia: 0,7%).

Si tenim en compte el municipi de procedència, en comparació amb el lloc de naixement, s'observa que el 40% de la població immigrant que s'instal·la a la ciutat de Girona ha passat abans per un altra municipi. Així, el 55,8% de les persones que s'han donat d'alta a la ciutat de Girona per canvi de residència procedien de la mateixa província de Girona, si bé només un 38% d'aquests hi havia nascut. En aquest sentit es constata que Salt es perfila com a "municipi pont" cap a Girona ciutat: de les 1.590 persones que provenen de Salt entre 1996 i 2003 només 159 havien nascut en aquest municipi.

A partir de l'estudi de l'UMAT (veure annex), s'observa que en general, els nouvinguts es concentren al sector de la Devesa, Santa Eugènia, La Rodona, Casernes –Parc Central i els sectors entre Sant Narcís i Mas Xirgu, i també, però en segon lloc a Fontajau i Montjuïc. Hi ha clares diferències en la ubicació de la població en funció del lloc de naixement. El grup majoritari de nous residents, els barcelonins, ocupen els sectors de Montjuïc, Devesa, Casernes i Montilivi. Els marroquins, el segon grup en nombre d'immigrants, es concentren en la zona de Santa Eugènia i Sant Narcís. En conjunt no es dona solapament de llocs de residència amb orígens diferents; es dona una certa segregació de l'espai en funció del lloc de residència escollit per viure-hi, seguint un paral·lelisme directa entre situació econòmica del lloc de naixement i el cost i tipologia dels sectors de la ciutat.

2.3 Distribució de la renda per barris.

En l'estudi de Josep Oliver (2000) sobre la transformació econòmica de la ciutat de Girona en el darrer quart de segle, es va analitzar també la distribució de la renda familiar bruta disponible (RFBD) entre els diferents barris de la ciutat. Segons les seves estimacions, i en funció de la RFFD per càpita (taula 6), hi ha un centre ben delimitat amb uns ingressos disponibles per càpita que superen el 110 de la mitjana de

la ciutat a la Devesa-Mercadal, el Barri Vell i a Montjuïc. A aquest centre s'hi afegeix un segon cinturó de barris, amb rendes compreses entre el 100 i 110 de la mitjana de la ciutat (Pedret, La Rodona, L'eixampla, Carme-Vista Alegre, Palu i Sant Daniel). A l'entorn d'aquests hi ha una anella de barris amb nivells de renda per sota de la mitjana de la ciutat. Tanmateix, si la comparació de la renda s'efectués amb la mitjana de Catalunya, únicament Can Gibert del Pla, el PontMajor-Campdorà i la Font de la Pòlvora quedarien situats a un nivell inferior de la mitjana, i d'aquests només Font de la Pòlvora resta per sota de la mitjana d'Espanya (amb un 71%).

En termes d'evolució, entre 1981 i 1996, els barris amb menys i més renda han tendit a augmentar-la més ràpidament que els situats a la zona intermèdia. Pel que fa a la dispersió de la renda, cal destacar que són molt contingudes i encara s'estan reduint, així han passat del 2,20 de l'any 1981 al 2,09 el 1996.

Taula 6. Distribució de la RFBD per habitant als barris de Girona (1981-1996) en comparació amb el del conjunt de la ciutat pres com a índex de referència = 100.

Barri	1981 ¹	1991	1996
Barri Vell	102	108	111
Can Gibert del Pla	100	90	86
Carme-Vista Alegre	102	107	108
Casernes	63	100	99
Devesa-Mercadal	114	115	117
Eixampla	110	108	108
Font de la Pòlvora	52	57	56
Germans Sàbat-Taialà	97	92	89
La Rodona	107	104	102
Montilivi	99	96	98
Montjuïc	108	102	110
Palau	104	94	101
Pedret	108	104	101
Pont Major-Campdorà	83	87	86
Sant Daniel	108	107	104
Sant Narcís	107	101	99
Sant Ponç-Domeny	84	86	97
Santa Eugènia	100	101	96
Vila-Roja	83	92	88
<i>Girona</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

Font: Josep Oliver (2000) ¹Es considera la mateixa renda per habitant als barris que el 1981 estaven agrupats.

3. SERVEIS D'ATENCIÓ SANITÀRIA I PROMOCIÓ DE LA SALUT

3.1. Centres d'atenció sanitària.

A la ciutat de Girona hi ha 7 centres bàsics de salut a més de varis hospitals, clíniques i centres d'atenció sociosanitaria (Taula 7) que donen serveis als habitants del municipi però també donen serveis especialitzats a la resta del sector i de la regió sanitària de Girona. En la pàgina web de l'Ajuntament es pot consultar el mapa de ciutat i la distribució dels diferents centres sanitaris, així com la d'altres serveis sanitaris com farmàcies, dentistes, etc. (<http://www.ajuntament.gi/mapes/navega.php>).

Taula 7. Ubicació de les àrees bàsiques de salut i de les clíniques i hospitals presents a Girona ciutat. CAP: Centre Atenció Primària. ABS: Àrea Bàsica de Salut. CSMA: Centre de Salut Mentals Adults. CSMIJ: Centre Salut Mental Infantil i Juvenil. CAD: Centre d'Atenció a les Drogodependències

NOM	ADREÇA	CODI POSTAL
CAP Dr. Joan Vilaplana. Germans Sàbat.(ABS Girona 4)	C. Modaguera Gran, s/n	17007
CAP Can Gibert del Pla (ABS Girona 2)	C. Sant Sebastià, 50	17005
CAP II Güell (CAP Especialitzada)	C. Joan Pons, s/n.	17001
CAP Santa Clara (ABS Girona 1)	C. Santa Clara, 33.	17001
CAP Vila-Roja (ABS Girona 3)	C. Germans Lumière s/n.	17004
CAP Montilivi (ABS Girona 3)	C. Castell de Solterra, 11-17	17003
Consultori Pont Major. (ABS Sarrià de Ter)	Pl. de l'Om, s/n.	17007
Centre d'orientació i planificació familiar	Pl. Sant Pere, 11	17007
Clínica Dr. Bofill.	C. St. Antoni Ma. Claret, 20	17001
Clínica Girona.	C. Joan Maragall, 26	17002
Clínica Ibon.	C. St. Joan Bta. la Salle, 21	17002
Clínica L'aliança	C. Heroïnes Santa Bàrbara, 2	17004
Clínica L'esperança. Centre de Llarga Estada.	Pl. de Catalunya, 23 - Ginesta, 2.	17001
Hospital Universitari de Girona Dr. Josep Trueta	Av. de França, 60	17007
Hospital Provincial Santa Caterina.	Pl. Hospital, 5	17001
Centre de Dia del Gironès	C. Francesc Roger, 29	17001
Hospital d'esclerosi múltiple de Girona (Hospital de dia)	C. Campcardós, 21	17005
CSMA del Gironès	Pg. Canalejas, 7-8	17001
CSMIJ Girona	C. Antoni Varès Martinell, 40	17007
CAD Fundació Teresa Ferrer	C. Baldiri Reixac, 50 baixos	17003
Centre Geriàtric Maria Gay	C. Portal, 9-12	17004
Centre Socisanitari MUTUAM Girona	Crta. de França, 64-66	17007
Residència Puig d'en Roca	C. Antoni Varès Martinell, 37	17007

Font: OIAC. Ajuntament de Girona, i Institut Català de la Salut.

El municipi de Girona està dividit en 5 àrees bàsiques de salut (ABS) (veure la pàgina web: http://www.ajuntament.gi/salut/ABS_Girona.htm) . Quatre de les ABS (Girona-1 a Girona-4) situades al municipi de Girona estan cobertes per Centres d'Atenció Primària (CAP) presents en el municipi, tal i com es detalla en la taula 2.18. El barri de Pont Major està inclòs en l'àrea bàsica de Sarrià de Ter, i el seu centre d'assistència primària és el CAP de Sarrià de Ter (carrer Cinto Verdager, 3) tot i que, a través d'un conveni entre l'Ajuntament de Girona i el Servei Català de la Salut, es manté obert un

consultori a Pont Major dependent de l'ABS de Sarrià de Ter, a fi de garantir la proximitat del servei als habitants del barri i estalviar desplaçaments.

Per altra banda, el CAP Dr. Joan Vilaplana (ABS Girona-4), situat a Germans Sàbat, dona serveis també als habitants de Sant Gregori, Canet d'Adri i Sant Martí de Llémna.

El CAP del Güell actua com a CAP tipus II, és a dir com a centre d'especialitats i centre d'atenció continuada, i és el centre d'atenció de 24 hores pel conjunt del municipi, a excepció de l'àrea bàsica de l'esquerra del Ter, pels quals el centre d'atenció de 24 hores és el CAP Dr. Joan Vilaplana.

Pel que fa als hospitals i centres de referència, l'Hospital Dr. Trueta, amb 406 llits, és el principal centre sanitari de la ciutat. La Clínica Girona i l'Hospital Santa Caterina disposen ambdós de 150 llits, i són els segons centres hospitalaris del municipi en importància. En conjunt, la ciutat disposa de prop de mil llits hospitalaris (taula 8) però que ofereixen serveis no només a la ciutat però a bona part de la demarcació.

Taula 8. Centres i llits hospitalaris presents a la ciutat de Girona (any 2001)

	Centres hospitalaris	Llits				Per 1000 h.
		aguts	psiquiatria	de llarga estada	total	
Girona	8	792	0	204	996	13,70
Gironès	9	792	579	204	1.575	11,80
Catalunya	208	18.880	4.423	7.962	31.265	5,04

Font: IDESCAT

El nombre de farmàcies de la ciutat s'ha mantingut gairebé sense variació en els darrers 10 anys. La ciutat disposava a l'any 2001 de 41 oficines, el que representa una proporció de 0,56 farmàcies per cada 1.000 habitants. Aquest mateix any, Catalunya presentava una mitjana de 0,47 farmàcies/1.000hab, i la densitat de Girona és inferior de la ciutat de Barcelona (0,69 farm./1000 hab) , però superior a la de les altres capitals de província o ciutats catalanes de població similar.

El *Centre d'Orientació i Planificació Familiar* ofereix atenció sanitària ginecològica, informació i orientació en salut sexual i planificació familiar. L'edifici pertany a l'Ajuntament de Girona i el servei l'ofereix una societat civil, formada per un equip de professionals, sota el règim de concessió. El Centre, a més de les seves funcions pròpies, dur a terme la "Tarda Jove" un cop a la setmana amb una funció assistencial i preventiva adreçada a joves i adolescents.

3.2. Promoció de la Salut: L'Equip Municipal de Promoció de la Salut (EMPSA)

L'EMPSA és un servei que té com a funcions principals el promoure i desenvolupar activitats d'educació per la salut i prevenció de malalties i riscos socials adreçades als diferents col·lectius: infants, joves, adults, gent gran. L'equip esta compost per: 2 diplomades en infermeria, 1 psicòloga, 1 metgessa, 1 auxiliar administrativa

En l'àmbit de la prevenció pel infants es busca contribuir a millorar la salut dels menors, mitjançant la formació, adquisició de nous aprenentatges i potenciar habilitats

dels pares, cuidadors i educadors. Pel que respecte a la prevenció pels adolescents i joves, es busca donar eines formatives i d'habilitats socials als joves en aspectes relacionats amb la seva salut i en la prevenció de conductes de risc (tabaquisme, drogodependències, educació sexual, prevenció accidents de trànsit, ...), per tal de disminuir els hàbits nocius.

Per assolir els objectius de prevenció pels infants i els adolescents i joves, l'EMPSA ofereix un conjunt d'activitats a través dels recursos educatius de La Caseta de la Devesa (veure apartat 7.1) que durant el curs 2002/03 van ser utilitzats per més de 7.000 infants i joves; també controla els menús, farmacioles, campanyes de vacunació i possibles brots epidèmics en els centres escolars de la ciutat; organitza jornades i diades diverses; i ofereix activitat sa través dels Centres Oberts Municipals.

En l'àmbit de la prevenció pels adults, l'objectiu de l'EMPSA és oferir a la població adulta en general la informació idònia a fi d'adquirir estils de vida saludables per tal de millorar la qualitat de vida. Per això realitza campanyes de sensibilització: Setmana del Cor, Dia mundial de la lluita contra la SIDA, Dia de la dona treballadora, Dia mundial de la fibromiàlgia , Dia mundial sense tabac, Dia mundial de la salut mental, ... i també potencia la formació en hàbits saludables i en prevenció de malalties i riscos socials (malalties cròniques, trastorns emocionals, relacions, responsabilitat pautes alimentàries etc.), especialment per col·lectius específics.

En el camp de la prevenció per les persones grans, es busca promoure la salut , millorar la qualitat de vida i retardar el procés de pèrdua d'autonomia. Per aquest motiu s'ofereixen sessions formatives i tallers sobre diversos temes: consells alimentaris, activitat física, relacions generacionals, controls de malalties, prevenció higienica-corporal , Tallers de manteniment de la memòria,... que es realitzen als casals de gent gran de la ciutat que ho demanen i els centres cívics.

4. SERVEIS D'ATENCIÓ SOCIAL

En la política se serveis socials de l'Ajuntament de Girona es busca superar la concepció selectiva, reactiva i assistencial dels serveis socials cap a un model que ofereixi serveis personals i familiars de proximitat, universals, de qualitat, sensibles a la diversitat i oberts a la participació, i que articuli les polítiques socials més clàssiques amb polítiques d'habitabilitat sostenible, de feminització de la ciutat, d'emancipació juvenil o de solidaritat internacional.

Els principals instruments de l'Àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament són l'atenció social primària, els centres cívics i la inserció econòmica; però l'àmbit de la política social és molt més ampli, a causa de la voluntat d'aplicar criteris de transversalitat, treball en xarxa, i integració d'accions; per això en els següents apartats s'intentaran resumir els instruments i polítiques que hi ha a la ciutat, des de la perspectiva dels serveis socials, d'educació, de sanitat, i promoció econòmica principalment, per millorar la igualtat i la inserció de les persones i dels col·lectius en perill d'exclusió.

4.1. L'Atenció Social Primària

Els equips territorials d'atenció social primària

L'Ajuntament de Girona disposa de 7 equips territorials d'atenció social primària, que es troben ubicats en els cinc centres cívics existents a la ciutat (Palau, Pont Major, Sant Narcís, Santa Eugènia i Vila-roja) i als centres socials de Taijà i del Barri Vell.

Cada equip està compost bàsicament per 3 professionals: Treballador/a Social, Educador/a Social i Treballador/a Familiar, que reben a més el suport tècnic i administratiu dels serveis centrals. Les principals funcions dels equips territorials d'atenció social primària són:

- Obtenir i facilitar informació qualificada
- Detecció de situacions socials dels individus i del territori
- Valoració de les situacions socials dels individus i del territori
- Realitzar el diagnòstic social
- Orientació
- Gestió de l'oferta pròpia, concertada o aliena de recursos, serveis i prestacions
- Acompanyament
- Mediació
- Ser un referent dels casos tant per les persones interessades com pels serveis
- L'assistència i protecció de les persones incapacitades o mancades d'autonomia.
- Dinamització i promoció dels col·lectius i de la comunitat.

Serveis d'atenció social primària

El *Servei d'atenció individual i familiar* és una de les bases de la intervenció de primària. Durant l'any 2002 es van atendre a unes 10.000 persones i a poc més de 2.000 famílies.

El *Servei de Centres Oberts* és un servei preventiu específic que busca millorar la qualitat de vida i les oportunitats dels infants, especialment d'aquells que estan en situacions de dificultats. Ofereix poc més d'unies 200 places en 9 diferents centres als barris de la ciutat, que funcionen en horaris de tardes, fora de l'horari escolar i que

ofereix activitats de suport escolar, tallers, espais de joc i altres d'extraordinàries (festes, sortides, etc.). Els serveis dels centres oberts depenen de l'Ajuntament de Girona, que els organitza conjuntament amb diferents entitats sense ànim de lucre de l'àmbit socioeducatiu

El *Servei d'intermediació en matèria d'habitatge*, que va ser adjudicat per concurs a la Fundació Sergi, es dirigeix a facilitar l'accés a l'habitatge de lloguer d'aquelles persones i famílies que tot i tenir uns ingressos econòmics per fer front a la despesa del lloguer, les seves condicions socio-laborals, l'origen ètnic o per altres causes socials troben dificultats per accedir al mercat de l'habitatge de lloguer. També dona suport als propietaris d'habitatges per tal que tinguin una garantia de cobrament, una pòlissa d'assegurances i un seguiment de les incidències per part del personal del servei.

El *Servei de mediació intercultural*, gestionat també per la Fundació Sergi, realitza accions directes amb la població immigrada, per tal d'intervenir amb grups de joves immigrants que es reuneixen al carrer, col·laborar amb el Servei d'acollida i amb els equips d'atenció primària, col·laborar amb les AMPA de les escoles per afavorir la participació i implicació de les famílies immigrants, ... També porta a terme accions de traducció, interpretació, assessorament i mediació, per tal de facilitar la comunicació entre aquestes famílies i els diferents serveis. I finalment realitza assessoria en el disseny d'accions i de treball comunitari dins del programa d'atencions a la població immigrant.

Programes en els que participen els serveis d'atenció social primària

Hi ha tres programes, que tot i no ser programes exclusivament municipals, els membres dels equips territorials d'atenció social primària de l'Ajuntament hi juguen un paper important tant per l'àmbit territorial com pel contingut clarament comunitari dels mateixos. Aquests programes són:

- Programa Integrant Accions. Sector Est
- Programa Educació i Convivència. Sta. Eugènia i Sant Narcís
- Programa Mil i una veus. Taialà

Programa Integrant Accions. Sector Est

Aquest programa es desenvolupa des de l'any 1997 a partir d'un conveni entre la Direcció General de Serveis Comunitaris del Departament de Benestar Social i de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Girona. Aquestes dues institucions juntament amb la Federació d'Associacions de Veïns d'Habitatge Social de Catalunya (FAVIBC) son les entitats cofinançadores, que varen establir convenis de barri entre elles i les entitats i serveis del Sector Est, per desenvolupar el Programa. En els últims anys, s'ha substituït els convenis de barri per la inclusió de l'acord en el Conveni Marc entre Benestar i Família i l'Ajuntament de Girona.

En el programa hi participen més de 20 entitats diferents i s'ha arribat a establir un diagnòstic únic de la realitat del sector, la programació i execució conjunta de les accions de forma integrada, compartint objectius, estratègies i resultats, sense abandonar els objectius de cada un dels integrants ni la seva pròpia idiosincràsia. En una paraula, s'han aplicat els principis del Partenariat com a metodologia i estratègia de treball.

Programa Educació i Convivència. Santa Eugènia i Sant Narcís.

El Pla "Educació i Convivència" es va construir des del consens social i polític i implica, en procés de participació organitzada, als centres de les zones, els pares, la delegació d'ensenyament, la universitat de Girona i els serveis municipals d'educació i de serveis socials. El Pla pretén generar tot tipus d'iniciatives en acció corresponsable o de "partenariat" que ajudin a la distribució adequada de la població immigrant, a la seva integració a les activitats escolars i complementàries, i a la integració social i a la bona convivència entre els veïns amb independència de la seva procedència. De manera més concreta, el Pla busca trobar solució a tres tipus de problemes que s'ha detectat:

- Problemes de regulació: aspectes relacionats amb normatives de matriculació i adjudicació de centre escolar; de beques per a accedir a serveis, activitats i materials escolars; aspectes relacionats amb l'habitatge.
- Problemes educatius: els relacionats amb les dificultats per mantenir o millorar la qualitat, mitjançant l'adaptació de l'escola a les necessitats de la població.
- Problemes d'integració: referits a la població en general i especialment a les famílies amb dificultats, dedicant especial atenció a les relacions socials de barri.

En aquests moments, després de tres anys de treball s'està en procés de redefinició del projecte, en un sentit integral i d'abast comunitari, amb la participació dels agents socials d'ambdós barris.

Programa Mil i una veus. Taialà

Aquest programa va néixer de la preocupació per determinades actituds poc tolerants amb la diversitat cultural del conjunt del veïnat per part d'alguns veïns, especialment els joves. Aquestes actituds anaven dirigides en ocasions contra lo català, altres contra els estrangers. Tenint en compte que la procedència dels habitants del barri es mol diversa i que aquestes actituds eren encara incipients, es va considerar bo fer un programa que treballés l'acceptació de les persones independentment de la seva procedència, cultura i religió. Es va desenvolupar una proposta d'activitats per treballar el tema que va ser presentada i premiada a la convocatòria de la Beca Joaquim Franc.

En aquests moments el projecte no esta totalment desenvolupat, però es pot afirmar que l'autèntic èxit del Programa ha estat la capacitat que ha tingut per aglutinar al seu voltant a un gran nombre d'associacions del barri, constituint-se en una coordinadora d'entitats que te un gran dinamisme i que en aquests moments te la capacitat provada d'afrontar altres temes d'interès col·lectiu.

4.2. El Centre d'acolliment i serveis socials "La Sopa".

La Fundació Pública Centre d'Acolliment i Serveis Socials, responsable de la gestió del Centre d'Acolliment i Serveis Socials "La Sopa", es constitueix el 1981 com a organisme autònom depenent de l'Ajuntament, si bé la història del centre es remunta a l'any 1910. A partir de la llei de Serveis Socials (DL 17/1994) s'inscriu com a Centre d'Acolliment Temporal dins la xarxa de primer nivell d'atencions socials que presta l'Atenció Primària de l'Ajuntament de Girona, i fins el 31 de desembre de 2002 la gestió es va dur a terme per conveni amb la Companyia Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül.

El Centre de “La Sopa”, que és l’únic centre públic d’acollida de la demarcació de Girona, disposa d’uns 1.000 m² repartits entre un espai per a transeünts, un espai per a residents, un espai per a gent gran, un espai per família i violència domèstica, un menjador, cuina i rebost, el despatx i sala d’espera de la treballadora social i els espais d’administració i magatzem.

La Fundació té convenis de col·laboració, per a una millor atenció i per l’allotjament temporal de persones sense recursos, amb els Ajuntaments de Salt, de Figueres, de Lloret i de Blanes. També amb el Consorci de La Garrotxa, el Consell Comarcal del Pla de l’Estany i del Gironès.

Els serveis que s’ofereixen des del Centre d’Acolliment són: menjador (esmorzar, dinar, berenar i sopar), allotjament, bugaderia i cura de la roba, treball social i animació, atenció personalitzada, atenció a la salut, pagament de bitllets fins a una distància de 100 Km, trucades telefòniques, catering, lots de queviures, i pagament de fotografies per tràmits de documentació.

Durant l’any 2003, es van allotjar al Centre unes 800 persones i poc més d’unes altres 3.000 persones van utilitzar els seus serveis. Majoritàriament les persones que han estat allotjades al Centre són de nacionalitat espanyola (43%), seguides de les del Marroc (36%), amb molta diferència respecte a d’altres països. Les persones que han utilitzat els nostres serveis provenen principalment d’Algèria (20%), Romania (15%), França (13%) i Gàmbia(13%). A continuació destaquen Lituània (8%), Alemanya (7%) i Rússia (6%). L’assistent social del Centre ha realitzat durant el mateix període 3.667 visites.

4.3. La xarxa de centres cívics de Girona.

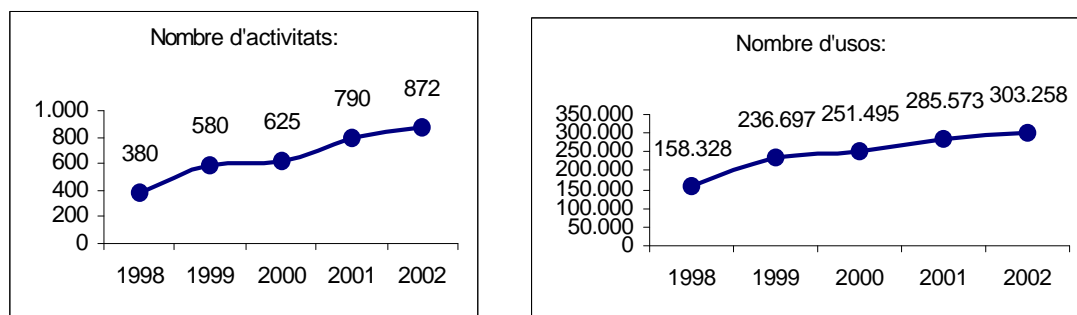
La xarxa de centres Cívics i Socials de l’Ajuntament de Girona està formada pel Centre Cívic de Sant Narcís, el Centre Cívic de Pla de Palau, el Centre Cívic Onyar (a Vila-roja), el centre cívic de Santa Eugènia, el centre cívic de Pont Major, el centre cívic de Pedret, i els equipaments cívics de Taialà que són el Centre Social Taialà i la Llar d’avis Taialà.

Existeixen també a la ciutat, altres equipaments o locals socials on es generen activitats de barri, o s’hi acullen Associacions de veïns, i que, alguns d’ells, depenen de la gestió dels centre cívics com: locals del C/ Taga; locals del mercat de Sta. Eugènia; Pla llimoner; antigues escoles Pl. de l’Om; locals de Vista Alegre i Serraines, o estan en relació amb el Centre Social del Barri Vell. També hi ha altres locals que acullen i generen activitats als barris però que no depenen dels centres cívics, com les Escoles de St. Daniel; o el local de Montilivi.

En línies generals, els centres cívics són equipaments municipals que tenen per objecte la prestació de serveis personals, l’acció socio-assistencial, la promoció d’activitats culturals, socials, associatives i la participació de la ciutadania en les tasques de la comunitat. Hi tenen cabuda els serveis i activitats d’aprenentatge, informatives, temps lliures, lúdiques, de creació, formatives, organitzatives, assistencials,... tant municipals com organitzats o gestionats per tercers. Com a centres municipals situats a diferents barris de la ciutat actuen també com a punt d’informació sobre les activitats socials, culturals i de lleure a la ciutat. A la pàgina web

<http://www.ajuntament.gi/web/ccivics/> es pot trobar informació sobre els centres cívics, el serveis que ofereixen i l'agenda d'activitats i cursos que es duen a terme.

Durant l'any 2002 en el conjunt de centres cívics de la ciutat s'han realitzat 872 activitats que han generat un total de 303.258 usos (nombre de vegades que s'utilitza un equipament). Cal tenir en compte que aquesta xifra és inferior al nombre real d'usos que es fan al Centres Cívics, ja que hi ha moltes persones que utilitzen els centres cívics com a lloc de trobada.

Figura 4. Evolució del nombre d'activitats i usos als Centres Cívics i Socials de Girona. Font. Memòria de la Xarxa de Centres Cívics. Ajuntament de Girona

Les entitats són un element inherent en els centres cívics. El fet que prop del 61% de les activitats ofertades (i el 74% del susos) en els centres cívics fossin realitzades per entitats és un indicador del nivell de protagonisme de la iniciativa social en el marc dels centres cívics i manifesten uns bons nivells d'organització i autonomia. Durant l'any 2002, han fet ús dels centres cívics un total de 199 entitats, d'aquestes 66 han participat activament i de manera estable en l'organització d'activitats.

4.4. Serveis d'inserció social a través de l'economia.

El Dispositiu d'Inserció Econòmica de l'Ajuntament de Girona.

El Dispositiu d'Inserció Econòmica (D.I.E) és un servei creat per l'Ajuntament de Girona que té com a objectiu ajudar les persones a trobar feina i a les empreses a trobar treballadors. L'objectiu no és només facilitar l'accés al treball, sinó que es dona una especial importància a l'estabilitat del mateix. Es pot trobar més informació sobre les activitats del DIE a la pàgina web de l'Ajuntament (<https://www.ajuntament.gi/web/ocupacio//die.htm>) o a les memòria sobre l'objectiu 13. *Educació* i l'objectiu 10. *Creixement i promoció econòmica* de l'Agenda 21.

Entre les modalitats d'inserció promogudes pel DIE hi ha l'Escola Taller, el pla de Transició al Treball i el Taller Ocupacional, que es basen en la formació. També hi ha un servei (Treball i Formació /DIE) que té com objectiu ajudar a les persones a trobar feina, posant-les en contacte amb empreses que necessiten personal. Aquest servei, durant l'any 2002, va realitzar 815 entrevistes individuals de selecció i de diagnòstic professional, va establir una cartera de 344 empreses que van facilitar 131 ofertes de treball d'empreses ordinàries per cobrir llocs de treball en els sectors dels serveis, el comerç, la indústria, l'hosteleria i la construcció... . En conjunt el servei, durant l'any

2002 va facilitar l'accés al treball a 121 persones, que van ser contractades en empreses de Girona i àrea urbana.

També des del DIE es gestiona la Clàusula Social, que és una experiència innovadora, que l'Ajuntament de Girona executa d'ençà de l'any 2000, i que consisteix en la reserva d'una part dels llocs de treball que es creen en aquelles empreses que han guanyat un concurs per executar una obra de construcció de l'Ajuntament de Girona. Durant l'any 2002, la Clàusula Social es va establir en 6 obres de construcció i va permetre que 11 treballadors signessin un contracte laboral.

A la ciutat de Girona hi havia a l'any 2002 un total de 3 centres ocupacionals per a persones amb disminució, que eren entitats privades d'iniciativa social, i que oferien un total de 129 places.

La declaració de compromisos del Consell per a la Cohesió Social de Girona

Durant l'any 2003, el Consell per a la Cohesió Social de Girona ha fomentat el debat en relació a el treball i la cohesió social. El resultat d'aquestes jornades s'ha posat de manifest en una declaració de compromisos que s'agrupen en el quatre punts següents, i amb les frases que resumeixen el seu contingut:

1. El treball i la cohesió social: les dues cares d'una mateixa manera

Per fer una ciutat cohesionada cal dissenyar la seva política econòmica amb sensibilitat social i abordar la política social amb consciència econòmica. Sense treball o, millor, sentre treball amb determinades condicions de qualitat no tenim ciutadans, i sense ciutadans no tenim una societat cohesionada. Només essent competitiu assolirem la cohesió, com només serem competitiu si estem cohesionats.

2. De la Girona privilegiada a la Girona amb dèficits de cohesió.

Hi ha a la ciutat dos grans reptes pel futur de treball i la cohesió: L'existència de col·lectius en situació de risc (joves no-qualificats, dones adultes i immigrants no comunitaris); i els cada cop més importants dèficits actitudinals que es tradueixen en una pèrdua de tensió i de motivació i l'oblit de transmetre el valor del treball i de l'esforç (*el perill de morir d'èxit*).

3. Cal treballar pel treball i per la cohesió.

Cal establir polítiques d'acció positiva, des de la proximitat i el reconeixement de la diversitat de situacions dels col·lectius que ho requereixin. Cal també un compromís ciutadà global per convertir Girona en una ciutat que transmeti els valors del treball i la cohesió. I també, a Girona, per ser una ciutat cohesionada i competitiva, s'ha de generar treball de qualitat.

4. Ho hem de fer entre tots.

Es necessita un apolítica enriquida amb les opinions i les col·laboracions de tots els actors socioeconòmics de la ciutat, i per tant cal que dissenyem espais de relació i diàleg que ens permetin generar confiança, que elaborem projectes que canalitzin els nostres esforços i que disposem de lideratges forts que ens permetin aprofitar el potencial de la col·laboració i evitar els perills del caos i la paràlisi.

4.5. Serveis específics d'atenció primària i sanitat.

Els serveis específics d'atenció primària i sanitat tenen com a objectiu principal la planificació, organització, direcció, i avaluació de serveis i programes adreçats a col·lectius de població d'alt risc social i/o desemparament.

Aquest serveis actuen formant part de la xarxa d'atenció primària de serveis socials i sanitat cobrint l'àmbit territorial de la ciutat, establint una relació de complementarietat en la intervenció dels equips bàsics de serveis socials dels diferents sectors territorials de la ciutat. Igualment i preventivament es treballa amb la xarxa de serveis de l'àmbit de l'educació de la sanitat i del lleure de la ciutat, mitjançant sistemes protocolitzats d'actuació. Dins d'aquests serveis s'inclouen: l'Acció integral a la gent gran, el Servei d'atenció a famílies en situació de risc social, i el centre de dia al sector de la Font de la Pólvora.

Acció integral a la gent gran

Dins l'àmbit d'actuació del programa d'acció integral a la gent gran es diferencia el nivell preventiu i el nivell assistencial. En l'aspecte preventiu s'inclouen totes les actuacions realitzades des de l'EMPSA, i les activitats que s'ofereixen des dels Centres Cívics, les activitats lúdiques esportives municipals, les activitats subvencionades des dels casals de gent gran, Així com l'orientació des dels equips bàsics d'atenció social primària, i des de la xarxa de salut del ICS. Durant l'any 2002 un total de 384 persones grans es van inscriure a les activitats esportives que dirigides a aquest col·lectiu es van realitzar als diferents equipaments esportius municipals. També es van tramitar un total de 650 carnets per als transports públics de TMG. L'Equip Municipal de Promoció de la Salut, des del projecte "*Promoció de la salut per a gent gran: Educació per a la salut*" va realitzar durant el curs 2001/02 una quinzena de sessions i activitats informatives en les quals hi van participar poc més de 100 persones.

A nivell assistencial, durant l'any 2002 els equips d'Atenció Primària de la ciutat de Girona en col·laboració del Equip Municipal de Promoció de la Salut, han atès un total de 1.163 persones majors de 64 anys (el 9,2% del total de persones grans de la ciutat). Les persones ateses han generat un total de 728 tràmits (taula 9), en 617 casos han fet demandes d'assessorament i informació. Totes i cadascuna de les persones ateses des dels Serveis Socials d'Atenció Primària, han rebut la orientació i informació adequada a la problemàtica plantejada i posteriorment, si ha estat necessari, s'ha adjudicat els serveis de suport, per la seva estada al domicili o s'han tramitat els recursos especialitzats. Concretament durant l'any 2002, s'han prestat serveis d'ajuda a domicili a un total de 546 persones, representant el 4,32% del total de persones majors de 64 anys de Girona. El Servei d'Atenció a domicili és el servei més tramitat del total de serveis amb els quals compta la ciutat per l'atenció a la gent gran, representant el 42,3% del total de serveis tramitats. Es procura oferir recursos i serveis d'atenció a domicili a la persona gran amb pèrdua de mobilitat per les activitats de la vida quotidiana i el suport a familiars i cuidadors, afavorint el foment dels valors de la corresponsabilitat i les relacions humanes. Aquests servei es desenvolupa en el marc del protocol de col·laboració interadministrativa en l'àmbit social i sanitari (Ajuntament, ICS) i l'articulació i coordinació dels recursos que ofereix la iniciativa social (Caritas, Creu Roja).

L'any 2002 a la ciutat de Girona es va adjudicar a 281 persones els serveis de suport de a domicili de treball familiar (315 persones durant l'any 2003) el que representa el 2,3% del total de la població de majors de 64 anys de Girona. Dins el Servei de Treball Familiar (STF), es contempla:

- Suport de tutela vigilància (SSAP). Aquest suport es realitza pels mateixos professionals que formen part dels equips bàsics d'atenció primària. Consisteix en col·laborar perquè la persona mantingui la seva autonomia i continuï activa.
- STF Concertat. En aquest cas s'inclouen aquells serveis que requereixen un grau superior de dedicació, atès el grau de dependència i suport familiar de la persona usuari. Aquest servei es presta mitjançant una concertació externa garantint una atenció de cobertura de les necessitats, parcial o total. Es a dir, si es necessita una persona per realitzar part de les activitats de la vida diària o per realitzar-les totalment. D'aquesta manera existeix una supervisió constant i adequada a les necessitats de la persona.

Taula 9. Conjunt de recursos tramitats per l'Ajuntament de Girona en l'atenció a la Gent Gran durant l'any 2002, per sectors.

RECURS			SECTORS							TOTAL
			Barri Vell	St. Narcís	Sta. Eugènia	Palau	Pont Major	Taialà	Vila-roja	
Servei treball familiar	Concertat		38	50	22	31	3	7	10	161
	SSAP		27	17	32	20	7	10	7	120
Servei de neteja de la llar (Caritas)			14	7	0	2	0	0	2	26
Teleassistència			45	30	13	26	2	4	6	126
Catering			7	0	2	0	1	0	0	10
Programa viure en família (Dep. Benestar i Família)	Act. sobre habitatge	Ajuts tècnics	4	11	8	0	1	0	1	25
		Supressió barreres	2	1	1	1	0	1	0	6
	Suport psicològic		1	2	1	0	0	1	0	5
	Suport econòmic		14	12	9	6	3	9	6	59
Recursos Especials (Dep. Benestar i Família)	Centre de dia		4	4	6	4	2	1	4	25
	Pisos tutelats		0	0	0	0	1	0	0	1
	Residència llarga est.		25	12	16	25	5	2	25	110
	Resid. temporal		2	3	1	6	0	0	6	18
	C. Acollida Municipal		7	0	0	1	0	1	0	9
Programa Viure i conviure (Caixa Catalunya i UdG)			4	12	1	1	0	1	0	19
Informes d'incapacitació			1	1	2	1	3	0	0	8
TOTAL			196	162	114	124	27	37	67	728

Font: Memòria de Serveis d'atenció a la Gent Gran (2002) Ajuntament de Girona.

Els sectors amb el número més elevat d'usuaris són Barri Vell, seguit de Sant Narcís i Palau/Montilivi, representant aquests sectors, el 66,48% del total d'usuaris en tota la ciutat.

L'Atenció Integral a la Gent Gran també preveu el foment de la solidaritat i de la participació ciutadana. En aquest sentit hi ha en marxa la campanya QUEDEM. ANEM-HI JUNTS (<http://www.ajuntament.gi/voluntariat/index2.php>) i la participació del Consell Municipal de la Gent Gran. Així mateix, es procura intervenir per afavorir el desenvolupament per part del tercer sector, d'ofertes de servei d'atenció a domicili.

A la ciutat de Girona hi havia a l'any 2002 un total de 760 places en residències per a gent gran (taula 10) de les quals el 54% corresponien a places que provenen d'iniciativa pública. En els darrers anys ha augmentat el nombre de places, principalment per l'augment de les places ofertes des de la iniciativa privada. Pel que fa als centres de dia per a gent gran, hi havia a Girona a l'any 2002, un total de 37

places repartides en 3 centres, 1 de públic (amb 25 places) i la resta privats [Font: Idescat].

Taula 10. Places en residències per a gent gran a Girona segons naturalesa jurídica.

Any	Iniciativa pública	Iniciativa social	Iniciativa mercantil	TOTAL
2002	411	175	174	760
2001	411	174	22	607
2000	411	174	22	607
1999	411	162	22	595

Font: IDESCAT

Servei d'atenció a famílies en situació de risc social

L'actuació municipal en l'àmbit de l'atenció familiar, s'organitza en el marc de les competències que li son assignades per la llei de regim local i les assignades als municipis a partir de desenvolupar diverses lleis autonòmiques que promouen el benestar i la protecció a les famílies i en les que per fer-les efectives intervenen diferents nivells d'administracions públiques. L'Ajuntament de Girona té com a pròpies la que correspon al desenvolupament de la xarxa de Serveis Socials d'Atenció Primària i, com a competència delegada la de protecció al menor en situacions de maltractes i desemparament, desenvolupant les tasques i funcions que corresponen a l'*Equip d'Atenció a la Infància en Alt Risc Social (EAIA)*. Així mateix, amb la voluntat d'enfortir les polítiques de suport a les famílies s'incorpora també l'*Equip d'Intervenció en Situacions de Violència de Gènere*. Aquests equips estan formats per psicòlegs, pedagogs, i treballadors i educadors socials, i tenen com a objectius, d'una banda, la protecció del menor amb la funció de potenciar la capacitat de la família per assumir responsabilitats en la criança i en l'educació dels menors, i garantir en el cas que així ho requereixi els drets del menor proposant funcions de protecció i tutela del menor a la Direcció General d'Infància i la posterior aplicació, seguiment i avaluació de la resolució administrativa dictada. De l'altra incorporar l'atenció específica i especialitzada a les dones víctimes de violència domèstica i als seus fills en situació de victimització, dins del marc del "Protocol d'actuació en els casos de violència domèstica".

Centre de dia al sector de la Font de la Pólvora.

El Centre de Dia és un nou servei especialitzat, en l'atenció als menors i les seves famílies en situació d'alt risc social que es posa en marxa en pla experimental i que busca una alternativa a l'internament a centre residencial per als menors, aplicant plans de millora i mètodes d'intervenció intensius des del propi medi, destinats a la protecció i recuperació del menors tot potenciant les capacitats de l'entorn familiar.

Aquest nou servei va adreçat als menors i les seves famílies del barri de Font de la Pólvora valorades des de l'equip municipal atenció a la infància i adolescència (EAIA) en situació d'alt risc social. Aquesta població de menors, amb indicadors greus de desprotecció oscil·la actualment en uns 50 menors i unes 16 famílies.

4.6. Ciutat i Igualtat

Des de l'Ajuntament de Girona s'ha optat sempre per tractar la igualtat de gènere transversalment, sense estructurar una regidoria específica. Amb aquest esperit, l'any 1998, es va encarregar una investigació social a l'Institut de Recerca de Qualitat de Vida de la Universitat de Girona, sobre la percepció de (des)igualtat de les dones de la ciutat, mitjançant una enquesta a una mostra representativa de dones del municipi. Alhora, el Consell Econòmic i Social de Girona (CESGi) va realitzar el seguiment d'aquesta investigació i va liderar, al costat d'altres tres ciutats (Brighton & Hove -UK-, Jerez de la Frontera -ES- i Opera -IT-), el projecte *Ciutat i Igualtat* dins del IV Programa d'Acció per a la Igualtat de la CE.

Les conclusions de l'estudi de la UdG es poden consultar a la pàgina web del Consell Econòmic i Social (CESGi) (https://www.ajuntament.gi/web/ces/ces_cci_docs.html) i indiquen que les dones de Girona tenen un a percepció de desigualtat especialment en el món laboral i en la llar. Un dels principals problemes és el temps degut a la cura dels fills/es, i també es continua fent palesa l'existència de llocs de treball marcats per la diferència sexual i de gènere. En la realització de tasques domèstiques les dones de Girona consideren hi ha ajut i col·laboració però manca d'assumpció de responsabilitats. També es considera que respecte a la cura dels fills/es s'ha millorat força, però en canvi no passa el mateix respecte a la cura de la gent gran o malalta, que és encara responsabilitat majoritària de les dones.

Tot i que la valoració global és positiva, les dones de Girona enquestades l'any 1999 es manifestaven relativament menys satisfetes en relació a tres temes:

- La inadequació del transport públic, especialment als barris de Carme-Vista Alegre, Palau i Santa Eugènia.
- La inseguretat si se surt de nit. Els barris amb més percepció d'inseguretat eren Can Gibert del Pla, Germans Sàbat i Sant Daniel
- La suficiència i bona distribució dels espais públics en els barris de Pont Major, Sant Narcís i Sant Ponç.

A Girona, en el marc del projecte europeu Ciutat i Igualtat i a partir de les conclusions de la investigació abans al·ludida, el CESGi va promoure un procés participatiu que portés a la proposta de plans d'acció. El procés es va fer mitjançant l'organització de tres taules ciutadanes que van mobilitzar representants de les entitats de la ciutat relacionats amb les qüestions de gènere. Es va encarregar de seguir el procés una Comissió específica del CESGi, que s'anomenà també "Ciutat i Igualtat", formada per la majoria d'entitats ciutadanes que treballen d'alguna manera per la igualtat de gènere a Girona. Una vegada recollides totes les propostes, la comissió va iniciar la prioritització i engegada a la fi del 2000. El resultat d'aquests treballs es poden consultar a la pàgina web http://www.ajuntament.gi/web/ces/ces_cci_docs.html. El pla d'acció prioritzat i de major envergadura consisteix en la realització d'una campanya de sensibilització ciutadana a favor de la corresponsabilitat entre homes i dones.

Per aquest motiu l'Ajuntament de Girona ha endegat la campanya ciutadana "Compartir és cosa de dos", per sensibilitzar tothom -home o dona, avi o àvia, noi o noia- de la importància de la igualtat entre homes i dones a l'hora de repartir les responsabilitats de la llar. La part central de la campanya consisteix en un programa a

TVGi, protagonitzat per nens i nenes de diferents escoles de la ciutat; s'ha emès tots els dimecres a les 21h, a partir del 15 d'octubre, almenys fins a mitjans febrer.

Paral·lelament, en el si de l'organització municipal, s'ha treballant en un pla transversal per a la igualtat de gènere en l'acció municipal, aprovat per la Comissió de Govern el 5/12/01. Amb aquest primer pla es pretén implicar a tot el personal municipal, l'actuació del qual tingui algun impacte en el gènere, perquè, a través de la seva pròpia iniciativa, incorpori la perspectiva de gènere i -si escau- revisi la seva acció perquè tot l'impacte sigui positiu.

Violència domèstica.

Durant l'any 2002, l'*Equip d'atenció de la dona víctima de violència de gènere* (veure apartat 5.6), va detectar 89 casos de violència domèstica a Girona i va intervenir directament en 51 d'ells. El 71% dels casos afectaven a persones de nacionalitat espanyola, principalment a dones entre 31 i 40 anys, i en segon grau, entre 21 i 30 anys. Les persones procedien de gairebé la majoria de barris de Girona, si bé els tres que concentraven un major nombre de casos eren els de Santa Eugènia, Taialà i Vila-roja. En 9 casos, les persones afectades van formular denúncia (que eren tots ells casos reincidents i denunciats amb anterioritat, existint en algun cas fins a sis denúncies prèvies) però finalment només 2 la van mantenir. Del total de persones ateses, 7 ho van ser en situació d'urgència (que no volen tornar a la seva casa). La majoria de casos atesos per l'equip van ser presentats per la pròpia afectada (61%), el 14% van ser presentats pels mossos d'esquadra, el 4% per veïns o familiars, i els restants van ser derivats per altres serveis assistencials o sanitaris.

5. SERVEIS DE SALUBRITAT PÚBLICA

Del conjunt d'activitats de la Salut Pública, les activitats de protecció de la salut o salubritat pública pertocuen competencialment als ajuntaments de forma compartida amb d'altres administracions.

Les intervencions col·lectives en protecció es refereixen a la prevenció de les patologies que tenen el seu origen en factors de l'entorn o en factors culturals. Per tant l'aportació que es fa des del nivell municipal com a servei a la població és la de realitzar activitats que garanteixin l'acompliment de la normativa existent i la d'analitzar la eficàcia de l'efectivitat d'aquestes normes i proposar-ne de més segures si s'escau. Entre les activitats de protecció a la salut que porta a terme l'Ajuntament de Girona i que es detallen a continuació, hi ha: el control i millora de la seguretat sanitària d'aliments i aigües de consum; el control sanitari d'instal·lacions i activitats; i el control d'animals de companyia i de plagues

5.1. Control sanitari d'aliments i aigües de consum

Control i millora de la seguretat sanitària dels aliments

Dins el control i millora de la seguretat sanitària dels aliments, l'Ajuntament de Girona realitza inspeccions als diferents establiments i fires comprovant l'adequació a la normativa vigent i que els autocontrols que realitzen són correctes. Durant les inspeccions es recullen mostres alimentàries quan es considera necessari, fent el corresponent informe i expedients sancionador si s'escau. Entre les inspeccions i controls que es realitzen hi ha les següents:

- Control sanitari d'establiments minoristes i mercats (queviures ,bars, carnisseries, gelateries, fleques, mercat municipal)
- Control sanitari d'activitats alimentàries en la via pública i fires alimentàries (Fires artesanes, Fires de Sant Narcís, Firatast, Festa de la Cervesa, Fira de Nadal)
- Inspeccions sanitàries per queixes, denúncies ,...

En aquest apartat cal fer menció que es detecta una evolució favorable en quan a compliment de la normativa i manipulacions adequades en aquests establiments i activitats en la via pública. L'aspecte de més difícil compliment és l'aplicació dels autocontrols , entre ells la formació del personal manipulador, dels plans d'anàlisis de perills i punts de control crítics i de l'elaboració dels plans de neteja i desinfecció.

Control sanitari d'aigües de consum públic

La companyia Aigües de Girona, Salt i Sarrià de Ter, S.A., com a empresa distribuïdora, és la responsable de dur a terme les analítiques d'aigua corresponents, i amb la següent periocitat:

- Determinació de clor residual	Diària
- Anàlisi Físicoquímico mínim a planta i a xarxa	180 a l'any
- Anàlisi Bacteriológico mínim a planta i a xarxa	360 a l'any
- Anàlisi Físicoquímico Normal a planta	3 a l'any
- Anàlisi Físicoquímico Normal a xarxa	6 a l'any

- Anàlisi Bacteriològic Normal a planta 6 a l'any
- Anàlisi Bacteriològic Normal a xarxa 12 a l'any
- Anàlisi Complert a xarxa 3 a l'any

Aigües de Girona, Salt i Sarrià de Ter, S.A informa cada 9 dies a l'Ajuntament dels resultats de les analítiques en relació a l'estat de l'aigua de la xarxa. També, i de manera trimestral, envia un informe de servei que conté els informes mensuals de paràmetres de potabilització i clor residual. Des de l'Ajuntament es supervisen els resultats analítics de l'aigua de la xarxa realitzats per l'empresa subministradora, els quals posen de manifest que la qualitat de l'aigua de Girona és bona, microbiològica i químicament i compleix els paràmetres previstos per la normativa vigent (Real Decreto 140/2003 de 7 de febrer).

A banda de la xarxa pública de subministrament d'aigua, hi ha a Girona pous que subministren aigua a comunitats de veïns i que en conjunt donen servei a poc més de 500 persones. Des de l'Ajuntament es realitza un control sanitari de les aigües de pou que abasten aquestes col·lectivitats. Es realitza una inspecció semestral d'aquestes col·lectivitats comprovant el grau de compliment de la normativa i els autocontrols que han de realitzar (Segons la normativa, cal realitzar determinacions diàries de clor, anàlisi mínima i de nitrats mensualment, i anàlisi normal una vegada a l'any). La tendència és anar incorporant aquestes comunitats a la xarxa d'aigües potables si s'hi detecten problemes i no poden garantir la potabilitat del abastament d'aigua.

Les fonts de la ciutat de Girona estan connectades a la Xarxa pública de Girona a excepció de les fonts dels Lleons, d'en Fita, del Bisbe i del Ferro, situades totes elles a la Vall de Sant Daniel. Des de l'Ajuntament es realitza, com a mínim, una anàlisi trimestral de cadascuna de les fonts. Els darrers resultats de les analítiques donen els següents resultats:

- Font del Ferro - potable
- Font dels Lleons - no potable
- Font del Bisbe - fluctua
- Font d'en Fita - no potable. Excés de nitrats

També es realitzen inspeccions sanitàries per queixes, denúncies ,.... Per tenir més informació sobre la xarxa de subministrament d'aigües potables i la qualitat de l'aigua a la ciutat poden consultar la memòria de l'objectiu 7 "*El cicle de l'aigua*" de l'Agenda 21 Local de Girona.

5.2. Control sanitari d'instal·lacions i activitats

Control sanitari de les piscines d'ús públic

Es realitza com a mínim una inspecció a l'any en les piscines de temporada i dues en les cobertes, comprovant el compliment de la normativa vigent i els autocontrols . Es recull mostra de l'aigua si s'escau, segons el resultat de la inspecció realitzada. També es realitzen inspeccions sanitàries per queixes, denúncies ,....

Control sanitari d'establiments d'higiene personal: perruqueries , centres d'estètica, de tatuatge, de bronzejat)

Es realitzen inspeccions d'aquests establiments comprovant l'adequació a la normativa vigent i els autocontrols, fent-se el corresponent informe i expedient sancionador si s'escau. També es realitzen inspeccions sanitàries per queixes, denúncies ,...

Informe sanitari de les activitats que s'instal·len en el municipi: algunes innòcues i classificades.

Dins del procediment de petició de l'autorització municipal per l'obertura de l'activitat, es realitza un informe sanitari del projecte presentat i en alguns establiments es realitza una inspecció de l'activitat abans de la seva obertura. També es realitzen inspeccions sanitàries per queixes, denúncies ,...

Prevenió i control de la legionel·losi

Dins d'aquest àmbit d'actuació s'ha promogut la creació d'una comissió tècnica per treballar els aspectes de prevenió i control dels possibles focus de propagació de legionel·la en el nostre municipi. Les activitats de la comissió s'han centrat en:

- Cens d'instal·lacions d'alt risc: torres de refrigeració i condensadors evaporatius.
- Adequació dels edificis i instal·lacions pròpies a la normativa: Coneixement de les instal·lacions, controls desinfeccions si s'escau. Autocontrols,
- Formació del personal de manteniment dels diferents centres.

5.3. Control d'animals de companyia i de plagues

Control de plagues d'animals salvatges urbans

Les actuacions de control d'animals salvatges que habiten a la ciutat es centren principalment en el control dels estornells, dels coloms, i dels gavians. Respecte als estornells, en el període que aquestes aus causen molèsties per soroll, brutícia, pudors,... s'actua intentant la reubicació, mitjançant petards, dels estols en zones on les molèsties siguin mínimes. El control de la població de coloms es realitza mitjançant captures que es fan al llarg de l'any en diferents indrets de la ciutat. Les captures fetes als darrers anys (taula 11) han fet possible controlar aquesta població d'aus fent sostenible la convivència. El control de la població de gavians en el terme municipal es realitza mitjançant descast per punxada d'ous. Durant l'any 2003 es van destruir amb aquesta tècnica un total de 131 postes. A la taula 12 es pot comprovar l'evolució de la població de gavià argentat de pota groga a la ciutat de Girona. Finalment, dins del programa de control de plagues d'animals salvatges també es realitzen inspeccions sanitàries per motius de queixes, denúncies....

Taula 11. Evolució del nombre de captures de coloms des de l'inici del programa.

Any	1995-2000	2001	2002	2003
Núm càptures	5.620	1.500	7.65	1.417

Font: Ajuntament de Girona

Taula 12. Evolució de la població de gavià argentat de pota groga. Nombre total d'individus detectats en els 4 transectes inspeccionats.

Any	2001	2002	2003
Individus	572	461	400

Font: Ajuntament de Girona

Control d'animals de companyia : Gossos i gats

En el cens caní municipal de Girona hi ha censats un total de 2.200 gossos. Dins d'aquests, s'han concedit 39 autoritzacions administratives per a la tinença de gossos perillosos. Les actuacions de l'Ajuntament, a més del manteniment del cens i informació i control dels propietaris es realitzen campanyes de sensibilització a la població per a la tinença responsable d'animals, i també el control d'animals en els espais públics. També es porta la gestió del centre municipal d'acollida d'animals. El Centre municipal d'acollida d'animals acull els gossos dels municipis de Girona, Salt i Sarrià de Ter. És de destacar l'augment d'adopcions/cessions d'aquest any 2003 (taula 13) fruit de la col·laboració de l'ONG protectors del gironès. També es realitzen inspeccions sanitàries per motius de queixes i denúncies.

Taula 13. Evolució mensual dels gossos recollits al centre d'acollida d'animals durant l'any 2003

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setem.	Octu.	Novem	Desem	TOTAL
Entregats pel propietari	6	10	7	14	10	8	9	5	9	3	3	2	86
Agafats vius	18	18	25	18	12	20	37	33	14	34	25	24	278
Morts a les gosses	2			1					1	1			5
Eutanasiats	10	7	1	6		1	1		1			2	29
Recollits pel propietari	6	12	10	2	3	5	6	12	1	15	5	15	92
Adoptats/Credits	12	8	14	29	19	15	35	31	16	18	19	20	236

Font: Ajuntament de Girona.

Control de plagues i higienització d'espais i edificis públics.

En el control de plagues es segueix el principi d'aplicació de criteris de lluita integrada de plagues, es a dir, donar prioritització de les mesures preventives utilitzant sistemes de sanejament de l'entorn, sensibilització i educació dels usuaris, i elecció de les mesures menys agressives, tot minimitzant l'ús de plaguicides químics. Entre les actuacions de control de plagues que es realitzen de manera habitual hi ha:

- Desratitzacions periòdiques del clavegueram de la ciutat, de rieres, solars i edificis municipals
- Desinsectacions puntuals de clavegueres, espais i centres públics .
- Inspeccions sanitàries per queixes, denúncies ,...
- Assessorament a particulars en el control de plagues

6. SEGURETAT CIUTADANA

6.1. El servei de la Policia Municipal

La plantilla de la policia municipal de Girona estava formada l'any 2001 per 103 persones: 1 inspector, 1 sotsinspector, 5 sergents, 9 caporals i 87 agents, a més de tres persones als serveis d'administració. La dotació de la policia municipal representa una mitjana de 1,37 policies per cada 1.000 habitants (la mitjana de Catalunya a l'any 2000 es situava a 1,44 policies locals per cada 1.000 habitants).

El servei de la policia municipal disposava del següent parc mòbil: 9 turismes, 2 furgonetes, 5 motocicletes, 7 escúters, i 4 bicicletes.

La policia municipal de Girona, en col·laboració amb els Mossos d'Esquadra i la Policia Nacional, realitza funcions de policia de circulació, d'assistència i auxili, de policia administrativa, policia comunitària i de policia judicial i d'auxili a l'administració de justícia.

Durant l'any 2001 la policia municipal de Girona va atendre més de 116.000 trucades, de les quals més de la meitat (62.370) eren de sol·licitud d'informació policial o general (atestats, procediments, objectes perduts,...) i la resta van originar algun tipus de servei o gestió policial. El nombre de trucades rebudes per la policia municipal s'ha incrementat notablement en els darrers anys (taula 14). Així mateix, a l'oficina d'objectes perduts s'hi van adreçar un total de 886 objectes dels quals el 73,7% va ser retornat als seus propietaris.

Taula 14. Evolució de les trucades telefòniques rebudes al 092 i d'altres trucades rebudes a la policia municipal (no al 092) per demanar informació diversa.

	2001	2000	1999	1998	1997	1996
Total trucades rebudes al 092	108.180	89.229	69.350	62.050	61.576	63.330
Serveis per altres poblacions	21.967	18.155	8.954	7.665	32.003	31.237
Servei o gestió policial a Girona	31.851	21.967	22.630	29.429		
Sol·licitud d'informació	54.362	49.507	37.766	24.956	29.573	32.093
Altres trucades rebudes (no 092)	8.008	6.570	8.640	4.940	---	---

Font: Ajuntament de Girona. Memòries Policia Municipal

Policia comunitària

El model de la Policia Municipal de Girona, a través de la policia comunitària, proposa posar èmfasi en la proximitat, avançar en les relacions entre el ciutadà i la Policia Municipal. El model de policia comunitària s'orienta cap a la resolució de problemes i posa èmfasi en l'enfocament proactiu i en la prevenció. Així, durant l'any 2001, els equips de barri de la policia municipal van assistir a 56 reunions amb diferents associacions de veïns i col·lectius o entitats de treball social. Van detectar fins a 848 anomalies i van redactar 2.370 informes que es van transmetre a les corresponents àrees de l'Ajuntament de Girona, principalment a la unitat operativa de serveis, a vialitat i a medi ambient.

Policia judicial i d'auxili de l'administració de justícia.

El servei de la Policia Municipal ha incrementat notablement el nombre de serveis relacionats amb la defensa dels drets i llibertats dels ciutadans. Cal destacar que es va passar de 150 detencions efectuades durant l'any 2000 a les 316 efectuades a l'any

2001, on a més es van tramitar al Jutjat 803 diligències més. La majoria de detencions les va practicar el Grup d'Informació i Seguretat, en total va participar en 2.143 serveis i va efectuar 208 detencions, la majoria de les quals per delictes de robatori (36,5%) i per recerques i captures judicials (9,6%).

Pel que fa a la instrucció d'atestats, a l'any 2001 la Policia Municipal va instruir un total de 2.404 atestats per delictes i faltes que van implicar 316 detinguts i 536 denunciats, el 84% dels quals van ser homes (taula 15). Pel que fa a la tipologia dels atestats, a l'any 2001, la majoria (79%) va ser per delictes o faltes contra el patrimoni, el 7,7% contra la seguretat del trànsit, el 3,2% contra l'ordre públic, el 2,4% per baralles i lesions, el 0,5% contra la llibertat i seguretat, i 4 casos (0,2%) contra la llibertat sexual.

Taula 15. Atestats tramitats per la policia municipal de Girona l'any 2001

Atestat per	Total atestats	implicats		% homes
		detinguts	denunciats	
Contra el patrimoni	1.903	150	122	87,5%
Contra l'orde públic	79	50	53	80,6%
Contra la seguretat del trànsit	185	10	175	96,8%
Per baralles i lesions	58	11	79	75,5%
Contra la llibertat i seguretat	13	0	15	73,3%
Contra la llibertat sexual	4	2	1	100,0%
Diversos	162	25	91	69,8%
Aplicació llei estrangeria	--	42	--	88,1%
Conjuntament amb Mossos	--	68	--	77,9%
Total Atestats	2.404	316	536	84,0%

Font: Ajuntament de Girona. Memòria Policia Municipal

6.2 Accidentalitat i policia de circulació.

Entre els anys 1994 i 1999, l'accidentalitat va experimentar un lleuger augment, fins a arribar a la xifra de 24 accidents urbans amb ferits durant l'any 1999. Des de llavors s'ha anar reduint l'accidentabilitat, fins a als 568 accidents de l'any 2001. Per un anàlisi més detallat dels accidents de trànsit, podeu consultar la memòria de l'objectiu 5. *Accessibilitat i mobilitat urbana* o bé directament les memòries anuals de la policia municipal de Girona. En línies generals, la majoria d'accidents de trànsit es donen entre les franjes d'edat compreses entre 20 i 29 anys, i es donen entre les 12 i les 16 hores., i les principals causes són : No respectar la distància de seguretat, fer un canvi de carril improcedent, excés de velocitat, no respectar la senyalització de "Cediu el pas", d'"Stop" o semafòrica.

Denúncies de trànsit

Durant l'any 2001, la policia municipal de Girona va realitzar 79.568 denúncies per infraccions de circulació. La majoria de les denúncies (68.127 denúncies i per tant el 85,6%) corresponien a infraccions de l'Ordenança municipal de circulació, bàsicament d'estacionament i aproximadament la meitat per aparcaments incorrectes en zones blaves i l'altra meitat per estacionar en llocs prohibits. El 10,2% de les denúncies (8.137 casos) van ser per infracció del reglament general de circulació i en concret especialment per circular amb excés de velocitat (2.937 denúncies), no obeir les

senyals de circulació (2.599) o no utilitzar el casc de protecció (1.755 denúncies). També es van tramitar 3.246 (7,3%) denúncies al Servei Català de Trànsit per no portar o tenir rebut d'assegurança, permís de conducció, de circulació i similars; i 58 denúncies relacionades amb les normatives de transports es van tramitar a la Direcció General de Ports i Transports de la Generalitat. Des de l'any 1996 (28.713 denúncies) fins a l'any 2001, el nombre de denúncies per infraccions de trànsit s'ha gairebé triplicat, amb un augment del 177%.

A l'any 2001, la policia municipal va retirar 9.084 vehicles de la via pública, la majoria dels quals (89%) eren turismes. El nombre de vehicles retirats s'ha mantingut molt similar des de l'any 1998.

7. INFORMACIÓ, PARTICIPACIÓ CIUTADANA I EDUCACIÓ EN RELACIÓ A LA COHESIÓ SOCIAL

7.1 Informació, formació i divulgació

7.1.1 Recursos educatius i divulgatius

La Caseta de la Devesa (Centre de Recursos Educatius de la Ciutat de Girona) conjuntament amb l'*Equip Municipal de Promoció de la Salut* (EMPSA) i altres serveis de l'Ajuntament, presenten cada any un seguit d'activitats a la guia de recursos educatius de la ciutat que van destinats als diferents centres educatius de la ciutat. A la pàgina web de la Caseta de la Devesa es poden consultar els continguts de les diferents activitats (<http://www.ajuntament.gi/caseta/>). Entre els diferents recursos educatius hi ha: Hàbits saludables: "*esquitxa salut!*"; Salut buco-dental: "*queixal corcat!*"; Alimentació i nutrició: "*ep! I l'esmorzar?*"; Habilitats personals: "*sinesio/a: fer-se gran*"; Prevenció del consum de tabac: "*sigues lliure! Rebutja el tabac!*"; Educació de la sexoafectivitat: "*Conèixer el cos*"; Prevenció de les drogodependències: "*a tota pastilla*"; Treball de la coresponsabilitat: "*qui fa què*"; Prevenció de les conductes de risc: "*gaudir de la sexualitat*"; Prevenció dels accidents de trànsit: "*Conduir? Posa-hi seny*"; Prevenció de la sida: "*Que sí, vida!*", i la Jornada de salut: "*La comunicació, molt més que paraules*". En conjunt durant el curs 2002/2003, un total de 7.245 nens/es i joves van utilitzar alguna de les activitats ofertes (Taula 16).

Taula 16. Evolució per cursos del nombre d'usuaris de les activitats de promoció de la salut ofertes per l'EMPSA a la Guia de Recursos Educatius.

	1998/99	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03
Nombre usuaris	1.775	2.449	2.707	5.887	7.245

Font: Memòria de La Caseta de La Devesa. Ajuntament de Girona.

A banda de les activitats ofertes als centres educatius, l'EMPSA va organitzar el curs 2002/03 un total de 20 activitats, sobre sensibilització i educació en temes de salut dirigides a la població adulta en general agrupades en sis campanyes (Dia Mundial de la Salut Mental, Campanya del Cor, Dia Mundial Contra el Tabac, Dia Mundial Contra la SIDA, Dia Mundial de la Fibromiàlgia i Dia de la Dona Treballadora). Van participar 1.507 persones en el conjunt d'activitats. A més, també va organitzar 17 sessions sobre diversos temes relacionats amb la salut, nutrició i qualitat de vida especialment dirigides a la gent gran, per tal d'afavorir i mantenir la seva autonomia.

Vies d'informació i canals de comunicació

A la pàgina web de l'Ajuntament de Girona és possible obtenir informació sobre les àrees bàsiques de salut de Girona, sobre els tràmits a seguir i quin són els equipaments sanitaris (CAO, farmàcies,..) que hi ha més a prop de casa nostra, així com les diferents activitats (jornades, cursos, campanyes,..) que es realitzen a la ciutat en relació a la salut.

També es pot consultar la guia de recursos socials de la ciutat per a persones amb disminucions (<http://www.ajuntament.gi/web/discapacitats/guia/index.htm>), així com les

diferents activitats en relació als programes de solidaritat, d'igualtat i les diferents activitats relacionades que ofereixen els Centres Cívics i els equipaments esportius. Així mateix, a través del sistema de gestions i tràmits de l'Ajuntament virtual (<http://www.ajuntament.gi/tramits/entrades2/>) és possible realitzar, via internet, els tràmits de sol·licitud d'ús d'equipaments de serveis socials, i d'ajuts a associacions de pensionistes i jubilats.

Informació sobre Ordenances i Normatives

A la pàgina web de l'Ajuntament de Girona (www.ajuntament.gi/web/ajuntament/ordenances/index.html) es poden consultar les ordenances municipals relacionades amb la sanitat i assistència social, que són:

- Ordenança General de Convivència Ciutadana i Via Pública
Aprovació definitiva: 23-07-96
Publicació al BOP núm. 120 Data: 27-08-96
- Ordenança Municipal de Control i Tinença d'Animals (fitxer .pdf)
Aprovació definitiva: 23-07-96
Publicació al BOP núm. 119 Data: 26-08-96
- Ordenança Reguladora de les Condicions d'Instal·lació de Determinats Establiments Públics Dedicats a la Restauració, Espectacles i/o Activitats Recreatives.
Aprovació definitiva: 07-03-2000
Publicació al BOP núm. 45 Data: 06-04-2000
- Ordenança Tecnicosanitària sobre Condicions Higièniques dels Establiments i Parades que Venen Aliments a la Via Pública
Aprovació definitiva: 22-09-81
Publicació al BOP núm. 45 Data: 09-04-83
- Ordenança General de Neteja
Aprovació definitiva: 14-02-89
Publicació al BOP núm. 31 Data: 11-03-89

7.2 Experiències de participació en l'àmbit del benestar i la integració social.

El Consell Econòmic i Social de Girona

El Consell Econòmic i Social de Girona (CESGi) és un òrgan municipal consultiu sectorial de participació dels agents econòmics i socials (sindicats, patronals i altres agents professionals o similars) en els assumptes que incideixen en el desenvolupament econòmic, ecològic i social de la ciutat. La seva funció és la d'una taula permanent de negociació i cooperació entre Ajuntament i agents socials en els assumptes de ciutat en els que coincideixen.

Els estatuts es van publicar en el Butlletí Oficial de la Província del 29/3/1996 i es va constituir el 12 de juny de l'any 1996. Els estatuts es poden consultar a la pàgina web: <http://www.ajuntament.gi/web/ajuntament/ordenances/index.html>.

El CESGi està constituït per un plenari on hi participen 8 regidors de l'Ajuntament (govern i oposició), 8 de les organitzacions empresarials (6 de FOEG, 1 de la Cambra de Comerç i Indústria de Girona, i 1 de PIMECSefes) i 8 de sindicats (4 de CCOO i 4 d'UGT). La presidència del plenari correspon a l'Alcaldia. Una Comissió Permanent del plenari és l'encarregada d'ordenar l'activitat. Està formada per 1 regidor de l'equip de govern municipal, 1 de l'oposició municipal (cada any rotatòriament d'un grup municipal diferent), 1 de CCCOO, 2 de FOEG, i 1 d'UGT. Aquests representants tenen càrrec de vicepresidència. Per torn anual una vicepresidència de cada entitat es fa càrrec de la presidència de la Comissió Permanent.

L'organització la completen les comissions de treball que es creïn, amb la participació d'altres agents convidats. Les comissions amb més regularitat són la Comissió d'Inserció Econòmica i la Comissió Ciutat i Igualtat. La Comissió d'Inserció Econòmica porta des de 1996 la direcció del Dispositiu d'Inserció Econòmica municipal, i hi participen entitats representatives del sector no lucratiu ("tercer sector"), la Delegació del Departament de Treball, i la Universitat de Girona. La Comissió Ciutat i Igualtat, que es va iniciar l'any 1999, té per objectiu la millora de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, actua de manera transversal a tota la ciutat, i és participada per les organitzacions de dones dels membres del CESGi, per la majoria d'entitats que treballen per a la igualtat de gènere a Girona i el Col·legi de Periodistes.

A la pàgina web del CESGi es pot trobar més informació sobre la composició i funcionament del Consell i els actes que duen a terme (<https://www.ajuntament.gi/web/ces/>)

El Consell per a la Cohesió Social de Girona

El Consell per a la Cohesió Social de Girona és el consell municipal de participació ciutadana de més recent creació ja que la seva creació es va aprovar en el ple de 2 de juliol de 2002. El Consell per a la Cohesió Social de Girona té com a principal objectiu el estimular un debat general sobre els diferents assumptes que afecten la cohesió social a Girona, donar-los visibilitat i notorietat i aconseguir la participació de les diferents persones i entitats gironines interessades en la cohesió i el benestar de la ciutat. El Consell està integrat per un Comissió promotora i per un Plenari. El Plenari del Consell té un funcionament similar al model de Nuclis d'Intervenció Participativa (NIP), i està compost per ciutadans i ciutadanes de Girona escollits a l'atzar però mantenint proporcions, pel que fa a criteris socials i demogràfics, similar al conjunt de la població de la ciutat. El Consell decideix quin tema de treball vol debatre, i el primer tema escollit ha estat el de l'accés al treball i la creació d'ocupació a Girona. En aquest sentit, el Consell Municipal per a la Cohesió Social de Girona ha organitzat tres debats per obrir un diàleg amb diverses entitats i institucions respecte de l'impacte social del treball en l'actualitat. El debat de maig va estar dedicat a la creació d'ocupació a Girona, i el de juny a la formació necessària per accedir a un lloc de treball. A mitjans de desembre, el Consell va convocar un fòrum públic per tal de debatre i presentar les conclusions dels debats anteriors.

FONTS CONSULTADES:

Fonts Bibliogràfiques/Fonts Documentals

Ajuntament de Girona (1994) Pla de Ciutat de Girona. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (1998). Memòria .Policia Municipal de Girona. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (1999). Memòria .Policia Municipal de Girona. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2000). Avant Pla. Pla General de Girona.

Ajuntament de Girona (2000). Memòria .Policia Municipal de Girona. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2001) Memòria anual del Servei d'Informació i Atenció al Ciutadà. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2001). Memòria .Policia Municipal de Girona. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2002) Pla General d'Ordenació Urbana de Girona.

Ajuntament de Girona (2002). Informe de Violència Domèstica. Ciutat de Girona. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2002). Memòria Centres Cívics. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2002). Memòria Policia Municipal de Girona. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2002). Memòria Serveis Atenció Gent Gran. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2003) Guia de recursos educatius de la ciutat de Girona. Curs 2003-2004. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2003) Memòria curs 2002-03. Equip Municipal de Promoció de la Salut. Ajuntament de Girona.

Ajuntament de Girona (2003) Padró municipal d'habitants. Maig 2003. Anàlisi de les altes padronals. UMAT.

Ajuntament de Girona (2004) Els serveis socials, objectius i instruments per a un a política d'inclusió social a la ciutat de Girona.

Angelats, Rosa (2003) Projecte per al centre d'acolliment i serveis socials "La Sopa". Ajuntament de Girona.

Casas, Ferran (coord.) (1999) La situació de la dona a la ciutat de girona: opinions de les dones sobre la vida a la ciutat i les seves percepcions sobre la (des)igualtat

d'oportunitats. Informe resumit de l'estudi. Institut de Recerca sobre Qualitat de Vida de la UdG. Ajuntament de Girona.

Consell per a la cohesió social de Girona (2003) Girona amb el treball per a la cohesió Social. Ajuntament de Girona

Oliver i Alonso, Josep (2000) De la Gran Gerona a l'àrea urbana de Girona. La transformació econòmica de la ciutat el darrer quart de segle. Ajuntament de Girona i Caixa de Catalunya.

WEB DE L'INSTITUT D'ESTADÍSTICA DE CATALUNYA (IDESCAT)

WEB DE L'INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA INE

RELACIÓ MATERIAL DISPONIBLE A L'ANNEX:

1. **Padró municipal d'habitants. Maig 2003. Anàlisi de les altes padronals.** Canvis de residència i naixements. UMAT. Ajuntament de Girona.